

ארדינסט, בן נתן ושות', עורכי דין
ERDINAST, BEN NATHAN & CO., ADVOCATES

רח' נחמני 25 תל אביב 65794 ת.ד. 14140 תל אביב 61141 טל. 03-6212500 פקס. 03-5250896 office@ebnlaw.co.il
 25 Nachmani St., Tel Aviv 65794 P.O.B. 14140 Tel Aviv 61141 Tel: 03-6212500 Fax: 03-5250896 Email: office@ebnlaw.co.il

Giora Erdinast, LL.B., LL.M.
 Rami Ben Nathan (Kleinberger), LL.B.
 Michal Halperin, LL.B.
 Uri Noy, LL.B.

Yael Nevo, LL.B.
 Nir Amodal, LL.B.
 Dekel Brockman, LL.B., B.A.
 Yoav Dankner, LL.B.*
 Nurit Zimmermann, LL.B.
 Yehudith Agatstein, LL.B.
 Sharon Raviv, LL.B.
 Ofer Visoker, LL.B.
 Yaron Wolf, LL.B., M.B.A.
 Yael Goldstein, LL.B.
 Alon Abadi, LL.B., B.A.
 Tamar Paz-Teney, LL.B., B.A.
 Keren Green, LL.B.

ג'ורא ארדינסט
 רמי בן נתן (קליינברגר)
 מיכל הלפרין
 אורי נוי

יעל נבו
 ניר אמודאי
 דקל ברוקמן
 יואב דנקנר*
 נורית צימרמן
 יהודית אגטשטיין
 שרון רביב
 עופר ויסוקר
 ירון וולף
 יעל גולדשטיין
 אלון עבדי
 תמר פז-תאני
 קרן גרין

*Member of the Israel & New-York Bar

תל אביב 4 יולי, 2001 Tel Aviv 4 July, 2001

*חבר גם בלשכת עו"ד במדינת ניו-יורק

לכבוד	לכבוד
נרופי רפי שלמון	פרופי אהרון בן זאב
וזחוג לערבית	רקטור אוניברסיטת חיפה
אוניברסיטת חיפה	אוניברסיטת חיפה

א.נ.

הנדון: תדי כ"י – דו"ח הוועדה לחקר עבודת הגמר בנושא טנטורה

מרשי לוחמי חטיבת אלכסנדרוני. במלחמת העצמאות אשר הגישו תביעת לשון הרע כנגד מר תדי כ"י (להלן – "כ"י") בקשר עם עבודת המאסטר אשר חוגשה על ידו, מלאו את ידי לפנות אליכם כדלקמן:

1. מקריאת פרקי דו"ח הוועדה לחקר עבודת הגמר בנושא טנטורה (להלן – "הוועדה") אשר נכתבו על ידי ד"ר אברהם גרייס עולות מספר תמיהות. אעבור על הנקודות הבעייתיות אחת לאחת:

עדותו של אבו פהמי

2. בסעיף 20 למכתבי לוועדה מיום 21/1/01 צוטט על ידי קטע מקלטת הראיון שקיים כ"י עם אבו פהמי ובו אומר אבו פהמי לכ"י לא פחות מ-4 פעמים כי איש לא נורה לאחר הכניעה.

doc.401\100007\B:\commit docs\401\100007

-2-

3. וכך מופיעים הדברים בקלטת המצויה בידי אות באות (בתרגום שנבדק כמה פעמים):

"תדי: אבל ברור שירו באנשים אחרי הכניעה?"

מתורגמן: כן

תדי: זה מה שנכון ב - 100%? הודיעו אנשים אחרי שנכנעו?

אחרי שהרמתם ידיים? ב - 100?

אבו פהמי: לא ראינו שהרגו אחרי שהרמנו ידיים.

מתורגמן: הוא לא ראה.

אבו פהמי: לא הרגו. אנחנו מתאספים; אנחנו התאספנו, כל תושבי

הכפר, אנחנו התאספנו במקום מרווח, לא הם לא הרגו.

חייל אחד ירה כמה כדורים למעלה לתקרה של הבית. בית

גדול שעדיין נמצא על הים, אבל לא ראינו שחרגו."

4. כזכור, מדובר באדם אשר מר כץ מגדיר אותו כאחד העדים המרכזיים לענייני טנטורה. אין, ולא יכול להיות ספק כי ציטוט דברי אבו פהמי על ידי מר כץ הינו ציטוט כוזב ההופך במאה ושמונים מעלות את משמעות הדברים שנאמרו על ידי אבו פהמי, כפי שהם נשמעים בקלטת הראיון שנערך עימו.

5. כץ בעבודתו משמיענו מפי פהמי דברים הפוכים לחלוטין ומביא את פהמי כעד המאשר קיומו של חרג לאחר הכניעה.

6. לקטע המצוטט לעיל אשר בו מכחיש אבו פהמי בצורה מפורשת ונחרצת את התרחשותו של הרג לאחר הכניעה אין שריד וזוהר בעבדותו של כץ ולעומת זאת אין לו גם שריד וזכר בדו"ח הוועדה.

7. כאמור, אבו פהמי היה בזמן כיבוש טנטורה אדם בוגר, הוא שהה עם הגברים במשך כל זמן התרחשותם של הארועים והוא קובע מפורשות ונמרצות (על אף שאלותיו המנחות של כץ) כי לא ירו באיש לאחר הכניעה.

8. ברור שעדותו של אבו פהמי ממוטטת לחלוטין את "התזח" של כץ בענין הרג שנעשה בכפר לאחר תום הקרב ומשום כך הוא נמנע מלהביא את דבריו של אותו פהמי כהויתם ובחר לסלף.

9. מה שלא ברור הוא כיצד ומדוע בחר ז"ר אברהים ג'רייס להתעלם מן הממצא החמור אשר יש בו כדי להעיד באופן חד משמעי על מגמתיות וחוסר יושר של כץ.

אבו אלעבד תופיק אלעבד אבו צלאון (אבו אל-עבד)

10. בעמ' 161 לעבודתו מייחס נזר כץ לאחד, תופיק אל-עבד צאלח, הוא אבו אל-עבד, אשר היה בן 20 במועד הכיבוש, את הדברים הבאים:

"לדברי אבו אל-עבד חילופי האש נמשכו מחצות לילה ועד 8:00 או 9:00

בבוקר ואז הכל נזמר. אספו את כולם על שפת הים; נשים וילדים לחוד

וגברים לחוד. ילדים בגיל 12 צירפו אל הגברים.

-3-

היו אנשים שה'גו אותם רק בגלל שמצאו אצלם נשק. הייתה רשימה של אוחזי נשק וצל ועדת הכפר ומצאו אותה במשרד של הכפר. על פי אבו אל-עבד הרגו ב - 85 גברים באותו היום".

11. השוואת הדברים אל תמליל הראיון של מר כץ עם אבו אל-עבד מלמדת על פער משמעותי בין הציטוט בתזה לבין דברי העד. וכך נאמרו הדברים על ידי אבו אל-עבד (עמ' 20 לתמליל קלטת הראיון עם אבו אל-עבד, הוצ"ב נספח 21):

תדי: עכשיו האם ראית שלקחו אנשים ושמעת שהרגו אותם או שראית משהו בעיניך?

אבו אל-עבד: לא, לא ראינו רק שמענו, וחוף מזה כל אלה שהלכו להביא את הנשק שלהם חזרו ולא הופיעו ואז כולם הסיקו שנהרגו. אנחנו לא ראינו כלום אבל ישנם אנשים שאולי ראו משהו. אני אמנם הייתי בן 20 אבל לא יכולתי לנוע לבד ובלתי רשות הורג, חוף מזה כאשר לקחו את האנשים לבית הסוהר, אז התחילו כולם לחפש את קרוביהם, היו כאלה שברחו לעין עזאל, לאיגוזים, לפרדיס ורק אח"כ ידעו מי נהרג, מי חי, מי ברח וכך הלאה.

בהמשך, עמ' 21 לתמליל:

תדי: עוד שאלה. כאשר הייתם כולכם בשפת הים, האם ראית מה החיילים עשו או שאתה מסתמך על סיפורים?

אבו אל-עבד: אני לא ראיתי כלום, הכל סיפורים שסיפרו אחרי המלחמה.

תדי: איך קברו את הגופות של ההרוגים?

אבו אל-עבד: אנשי הצבא גייסו חלק מתושבי טנטורה כדי לקבור את הגופות אבל כאשר לקחו את הגברים לבתי הסוהר, הביאו אנשים מפרדיס, והטילו עליהם לקבור את הגופות.

תדי: האם ראית את אלה שקברו?

אבו אל-עבד: לא, לא הייתי אבל החלק השני שהגיע לבית הסוהר סיפר פרטים על הקבורה של הגופות. אבל נותרו עוד גופות שתושבי פרדיס טיפלו אח"כ בקבורתם.

תדי: האם כל אלה שעזרו בקבורה חזרו שלמים?

אבו אל-עבד: בן, חזרו. למעשה לא היו הרבה במספר אולי 7 או 8".

12. ד"ר גרייס סבור משום גוח כי לענין אבו אל עבד נמצאת "בקלטות עדויות מוצקות התומכות בגרסת תדי".

-4-

13. קביעתו זן של ד"ר גירייס הינה תמוחה.
14. אבו אל-עבד נולד בשנת 1928 ובזמן כיבוש טנטורה היה גבר בן 20 שנה אשר שחה עם גברי הכפר אשר בהם לפי טענתו של כן בוצע הרג המוני לאחר כיבוש הכפר. עדותו המפורשת כי הוא לא ראה הרג של אנשים לאחר כיבוש הכפר למרות ששחה במקום בו לפי הנטען בוצע הרג כזה, הינה עדות המפריכה את התזה של כן ומשום כך הוא מעלים אותה.
15. אין מדובר ב"אי התייחסות לערכיות העד שלא היה עד ראייה" כפי שקובע ד"ר גירייס – אלא בהעלמת עדותו של מי שעל פי דבריו שלו הוא נכח במקום בו בוצע על פי הנטען הרג, ומעיד חד משמעית כי הוא לא ראה וזרז כזה. עדותו של אבו אל-עבד לענין זה תומכת בעדותו של אבו פהמי (אשר הועלמה אף היא). שתי העדויות כאחת מפריכות את הטענה בדבר התרחשותו של הרג לאחר כיבוש הכפר.
16. על מנת שהדברים יובחרו אחזור על מה שחינו בעיני מושכלות יסוד - יש הבדל תהומי בין מי שאומר: "לא הייתי במקומו אבל שמעתי" (שאז הוא עד שמיעה) ובין מי שאומר "נכחתי במקום בו לפי הנטען בוצע חהרג ובזמן בו לפי הנטען בוצע ההרג ולא ראיתי דבר אולם יש שאומרים...".
- עד כזה הינו עד המפריך און הטיעון בענין ההרג (על פי עדות הראיה שלו) ולא "עד שמיעה".
17. עדותו של אבו אל-עבד המשיב לכך השואל אותו כמה תושבים נהרגו כי "אין לדעת בדיוק יש שאומרים 80 או 85" מצוטטת על ידי כן כ: "על פי אבו אל-עבד בסה"כ נהרגו איזה 85 גברים באותו יום". כך הופך כן ב-180 מעלות את עדותו של אבו אל-עבד שהינו למעשה עד ראייה המפריך את הטענה בדבר הרג שכביכול בוצע (למרות ש"יש שאומרים...").
18. קשה להבין מה הביסוס לקביעתו של ד"ר גירייס כי הדברים שאמר כן לאבו-אל-עבד לפיהם "נהרגו כ-85 גברים וכי נהרגו אנשים בשל המצאות נשק ברשותם" אכן מוזחים בהקלטה. כאמור אבו אל עבד אומר לכך שהיא נכח במקום ולא ראה כדבר הזה, אולם "יש שאומרים...".
- אבו ריאצ' מחמד עבד אלראזק הצד'ה (אבו ריאצ')
19. אבו ריאצ' מצוטט בעמ' 152 לעבודה כמי שאומר:
- "ידוע לי שירו י'אחר הקרב בצעירים ושהיה בקרב הרג גדול, גם לאחר שהכל נכנעו ופוסקו להלחם. הייתה אוירה של הפקרות וכל אחד עשה שם כטוב בעיניו...".**
20. קלטת הראיון עם אבו ריאצ', מלמדת כי המילים הללו לא נאמרו על ידי אבו ריאצ', וכי שוב מדובר **בציטוט בדוי.**
21. לאמירתו של ד"ר גירייס לפיה "הוועדה איתרה בקלטת הראיונות את הציטוט המהווה עיבוד של שתי אמירות נפרדות" אין כל בסיס, אלא אם כן נמסרה לוועדה קלטת שלא נמסרה לח"מ (דבר שאינו סביר). מדובר בציטוט בדוי וקביעתו של ד"ר גירייס כי בענין זה אין בסיס לטענה כנגד כן בענין סירוס עדויות הינה ונמוחה בלשון המעטה.

-5-

22. יותר על כן, מקריאות תמלילי! הקלטת, אנו למדים כי אבו ריאצי מספר למר כץ כי הוא כלל לא היה בטנטורה ביום הקרב וכי לא זו בלבד שמדובר בציטוט כוזב, אלא מדובר בעדות של אדם אשר אמר למר כץ מפורשות כי וזוא כלל לא נכח במקום. וכך נאמרו הדברים בתמליל (עמ' 7):
מר כץ שואל:

"אתה אמרת שויהודים הגיעו ברכבת, שמעת או ראית?"

אבו ריאצי עונה:

"איך אראה? אותו יום הייתי בפרדיס. אני רק שמעתי מסיפורים, סיפרו על הדברים שעזרו ליהודים לנצח".

23. אבו ריאצי גם אומר לכץ ניי באותו ארוע בו התערב יעקוב אל מוחתאר (הלא הוא יעקב אפשטיין, איש זכרון יעקוב) והפסיק כביכול הרג, לא נהרג איש. וכך מופיעים הדברים בקלטת הראיון:

"תדי: אתה חושב שהספיקו להרוג מישהו מהם לפני בואו של יעקב אל מוחתאר?"

אבו ריאצי: לא - יעקב התלווה אליהם ואחרי שקברו את הגופות היהודים העמידו אותם בשורה ורצו לירות עליהם ואז יעקב אל מוחתאר התערב ומנע את הריגתם".

24. גם כאן מעלים כץ את עדותו של אבו ריאצי משום שהיא אינה עולה בקנה אחד עם קו הטיעון המרכזי של התזה שלו.

25. גם כאן נוהג די"ר גרייס גישה סלחנית בלתי מובנת כלפי כץ וקובע כי דברי אבו ריאצי שוללים את טענת ההרג רק לגבי הקוברים מפרדיס ולא לגבי תושבי טנטורה.

26. אפילו נקבל את פרשנותו של די"ר גרייס לענין זה - האם העלמת עדותו של אבו ריאצי השוללת את הרג הקוברים מפרדיס (אמנם כעדות שמיעה) אינה עניין חמור?! הרי גם לענין "הרג הקוברים" מביא כץ בעבודתו "ציט'טים" כביכול (ראה למשל "ציטוט" אבו-נאיף בעמ' 122 לעברדח) ומשום כך העלמת עדות הפוכה (ועלת ערך זהה לעדותו של אבו נאיף) הינה מעשה חמור. גם החמצה זו של די"ר גרייס הינה מצערת.

27. אודה לכם על תשובתכם וזדחופה.

בכבוד רב,

גיורא ארדינסט, עו"ד

העתק: פרופ' יוסי בן ארצי, דינן הפקולטה למדעי הרוח

די"ר אברהם גרייס, הווג לשפה וספרות ערבית

doc:601\00007\ארכיון ארדינסט\doc\4001\00007